

Kateřina Čečilov:

Charakteristika současné aragonštiny

(Posudek oponenta diplomov práce)

Předkládan diplomov práce je v českm prostředí průkopnick, věnuje se totiž tématu v našem prostředí monograficky nezpracovanému, totiž aragonštin. Touto skutečností je dána povaha práce:

1) je logické, že se zaměřuje na existující sekundární literaturu a přináší její komentovaný přehled;

2) autorka se ař na výjimky musí zaměřit na cizojazyčnou, především španělskou produkci; v českm prostředí ař na výjimky nemá na co navazovat.

Práce se skládá z pěti velkých oddílů. V prvním oddíle jsou analyzovány základní pojmy sociolingvistiky. Autorka aplikuje tyto pojmy (dialekt, jazykový útvar, kritéria pro rozlišení jazyka a dialektu apod.) na aragonštinu, což je velmi šťastné, protože to od ní jednak vyžaduje kritický přístup, jednak to ukazuje problematičnost některých tradičních přístupů. Druh oddíl konfrontuje historickou a dnešní situaci aragonštiny a zabývá se i jejím dialektlním členěním. Oddíl třetí je věnován historii aragonského území a aragonštiny, oddíl čtvrt pak charakteristice současné spisovné normy. Konečně oddíl pt se zabývá vztahem spisovné normy k jednotlivm dialektům.

Práce má hned několik výrazných kladů:

- Autorka pročetla velké množství sekundární literatury a ve své práci podv plastický obraz historie a současnosti jazykového útvaru, který bojuje o přežití. Práce s prameny je suverénní, výklad přesvdčiv.
- Velmi zajímav jsou kapitoly o vytváření a „umělosti“ standardní varianty a vztahu normy a dialektů. Autorčn výklad hezky ilustruje absurdnost situace těch, kteří se snaží aragonštinu oživit, propagovat a sjednotit: existence mnoha odlišných dialektů ztěžuje hledání a stanovování standardní varianty a vlastně předem zpochybňuje výsledek, ať bude jakkoli. Pochopiteln trvání na svbytnosti jednotlivých dialektů tak paradoxně ohrožuje budoucnost vsich těchto dialektů dohromady i každého zvláště.
- Velmi pozoruhodn je otázka počtu současných mluvčí: skutečnost, že takřka neexistují oficiální statistiky, je velmi vmluvn.
- Zajímav je paralela s kečunštinou a baskičtinou (s. 47 n.).

K práci mám vlastně jedinou větší kritickou výhradu, a to výhradu jazykovou. Skutečnost, že autorčním hlavním informačním zdrojem byla španělsky psan sekundární literatura, se odráží ve velkm množství neústrojn užívaných cizích slov, někdy vyslovených kalků (*oblast konzervace, zaručit potřebnou koherenci, odvolat se na extralingvistickou realitu, využívat termín pro determinaci systému, zasloužit se o difuzi aragonštiny* apod.). Občas tento jev pronikne i do oblasti terminologie, viz dsledn užívan termín *sustrt*. Z práce je ostatně zřejm, že autorka by asi raději psala španělsky než česky, což dokládjí i občasné chyby v české interpunkci.

to výhrada se ale netýká podstaty věci: práce je jinak velmi zajímavá. K obhajobě bych měl dva dotazy:

- Pracovala autorka s ALEANDREM? A jestli ano – v čem spatřuje největší přínos tohoto atlasu?
- Jak autorka osobně vidí – po prostudování takového množství literatury – budoucnost aragonštiny?

Jak už jsem uvedl výše, o vysoké úrovni práce není pochyb, a proto ji plně doporučuji k obhajobě

V Praze dne 12. září 2007

PhDr. Petr Čermák, Ph. D.

